

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 88/2018-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. februára 2018 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátom JUDr. Mgr. Štefanom Buchom, Námestie M. R. Štefánika 1, Žilina, vo veci namietaného porušenia ich základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Žiline č. k. 7 Co 307/2016-127 z 12. októbra 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7 Cdo 150/2017 z 25. októbra 2017 a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. decembra 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátom JUDr. Mgr. Štefanom Buchom, Námestie M. R. Štefánika 1, Žilina, vo veci namietaného porušenia ich základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7 Co 307/2016-127 z 12. októbra 2016 a uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 7 Cdo 150/2017 z 25. októbra 2017 a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu.

Z obsahu podanej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na Okresnom súde Martin (ďalej len „okresný súd“) bola 18. novembra 2015 podaná proti sťažovateľom žaloba o určenie vlastníckeho práva, ktorou sa obec [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „žalobca“) domáhala určenia, že je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti zapísanej na [REDAKOVANÉ] vedenom v katastri nehnuteľností Okresného úradu Martin, [REDAKOVANÉ], a to pozemku [REDAKOVANÉ] – trvalé trávne porasty o výmere 1699 m².

V sťažnosti sa ďalej uvádza: „Pri kúpe predmetného pozemku bývalý starosta žalobcu môjho manžela uistil, že jeho predaj bol odsúhlasený obecným zastupiteľstvom...“

Podľa názoru sťažovateľov predmetný pozemok kúpili v dobrej viere, kúpna cena bola v súlade so znaleckým posudkom vypracovaným v neskoršom trestnom konaní. Podľa presvedčenia sťažovateľov podaná žaloba o určenie vlastníckeho práva bola v rozpore s dobrými mravmi, pretože starosta obce [REDAKOVANÉ] sa domáhal určenia vlastníckeho práva z dôvodu neplatnosti právneho úkonu, ktorú sám spôsobil tým, že sfalšoval uznesenie obecného zastupiteľstva. Predmetný pozemok sťažovatelia viac ako tri roky dobromyseľne užívali a o sfalšovaní uznesenia obecného zastupiteľstva nevedeli. Sťažovatelia zastávajú názor, že žalobca na podaní určovacej žaloby nemal naliehavý právny záujem a sťažovatelia neboli v konaní o určenie vlastníckeho práva pasívne procesne legitimovaní.

Okresný súd vydal rozsudok č. k. 11 C 122/2015-84 z 3. mája 2016, ktorým určil, že žalobca je výlučným vlastníkom predmetného pozemku. Proti uvedenému rozsudku okresného súdu sťažovatelia podali 8. júna 2016 odvolanie. Krajský súd rozsudkom č. k. 7 Co 307/2016-127 z 12. októbra 2016 rozsudok okresného súdu potvrdil a vo výroku o trovách konania zrušil a v tomto rozsahu vrátil vec na ďalšie konanie. Sťažovatelia proti rozsudku krajského súdu podali 20. decembra 2016 dovolanie na najvyššom súde. Najvyšší súd v rámci dovolacieho konania rozhodol uznesením sp. zn. 7 Cdo 150/2017 z 25. októbra 2017 tak, že dovolanie sťažovateľov proti rozsudku krajského súdu č. k. 7 Co 307/2016-127 z 12. októbra 2016 odmietol.

Sťažovatelia zastávajú názor, že krajský súd a najvyšší súd sa v napadnutých rozhodnutiach nezaoberali všetkými ich tvrdeniami a argumentmi, a preto napadnuté rozhodnutia považujú za nepreskúmateľné a zjavne neodôvodnené. V dôsledku toho došlo k porušeniu ich základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 14 dohovoru, práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

republiky povinný vyplatiť na účet [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ]
[REDAKOVANÉ], ktorý je vedený v [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ]
[REDAKOVANÉ] a to do troch dní od právoplatnosti nálezu.“

II.

Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovatelia v sťažnosti uviedli, že k porušeniu ich označených základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 14 dohovoru, práva podľa čl. 13 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu došlo rozsudkom krajského súdu č. k. 7 Co 307/2016-127 z 12. októbra 2016 a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 150/2017 z 25. októbra 2017.

Ústavný súd poukazuje na svoju doterajšiu judikatúru, v ktorej opakovane uvádza, že k úlohám právneho štátu patrí aj vytvorenie právnych a faktických garancií na uplatňovanie a ochranu základných práv a slobôd ich nositeľov, t. j. fyzické osoby a právnické osoby. Ak je na uplatnenie alebo ochranu základného práva alebo slobody potrebné uskutočniť konanie pred orgánom verejnej moci, úloha štátu spočíva v zabezpečení právnej úpravy takýchto konaní, ktoré sú dostupné bez akejkoľvek diskriminácie každému z nositeľov základných práv a slobôd. Koncepcia týchto konaní musí zabezpečovať reálny výkon a ochranu základného práva alebo slobody, a preto ich imanentnou súčasťou sú procesné záruky základných práv a slobôd. Existenciou takýchto konaní sa však nevyčerpávajú ústavné požiadavky späté s uplatňovaním základných práv a slobôd. Ústavnosť týchto konaní predpokladá aj to, že orgán verejnej moci, pred ktorým sa takéto konania uskutočňujú, koná zásadne nestranne, nezávisle a s využitím všetkých zákonom ustanovených prostriedkov na dosiahnutie účelu takých procesných postupov. Ústavný súd z tohto hľadiska osobitne pripomína objektivitu takého postupu orgánu verejnej moci (II. ÚS 9/00, II. ÚS 143/02). Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa v konaní a rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci. Objektívny postup orgánu verejnej moci sa musí prejaviť nielen vo využití všetkých dostupných zdrojov zisťovania skutkového základu na rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich využitia v súlade s procesnými predpismi.

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 2 ústavy kto tvrdí, že bol na svojich právach ukrátený rozhodnutím orgánu verejnej správy, môže sa obrátiť na súd, aby preskúmal zákonnosť takéhoto rozhodnutia, ak zákon neustanoví inak. Z právomoci súdu však nesmie byť vylúčené preskúmanie rozhodnutí týkajúcich sa základných práv a slobôd.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané týmto dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných týmto dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Účelom čl. 46 ods. 1 ústavy je zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, k súdu alebo inému orgánu právnej ochrany. Základné právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy umožňuje každému, aby sa stal po splnení predpokladov ustanovených zákonom účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej

efektívne umožní (mal by umožniť) stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú.

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorú si osvojil aj ústavný súd, vyplýva, že „právo na súd“, ktorého jedným aspektom je právo na prístup k súdu, nie je absolútne a môže podliehať rôznym obmedzeniam. Uplatnenie obmedzení však nesmie obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by uvedené právo bolo dotknuté v samej svojej podstate. Okrem toho tieto obmedzenia sú zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý garantuje právo na spravodlivé súdne konanie, len vtedy, ak sledujú legitímny cieľ a keď existuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a týmto cieľom (napr. Guérin c. Francúzsko, 1998).

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02).

Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ

rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

Aj ESĽP vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že súdy majú povinnosť odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno to chápať tak, že sa vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra ESĽP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998).

Ústavný súd poukazuje na to, že čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa možno domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01).

Uvedené východiská boli povinné dodržiavať v konaní a pri rozhodovaní o namietanej veci aj krajský súd a najvyšší súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania sťažnosti aspoň rámcovo posúdiť, či ich skutočne rešpektovali, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 14 dohovoru, práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu č. k. 7 Co 307/2016-127 z 12. októbra 2016

Sťažovatelia v tejto časti sťažnosti predovšetkým namietajú, že krajský súd napadnuté rozhodnutie neodôvodnil dostatočným spôsobom a nezaoberal sa všetkými ich námietkami uvedenými v odvolaní proti rozsudku okresného súdu č. k. 11 C 122/2015-84 z 3. mája 2016. Podľa názoru sťažovateľov krajský súd rozhodol arbitrárne. Závery odvolacieho súdu podľa sťažovateľov nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní a v zistených skutočnostiach. V dôsledku toho malo dôjsť podľa sťažovateľov k porušeniu ich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 14 dohovoru, práva podľa čl. 13 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu v prípadoch, ak sťažovateľ uplatní mimoriadny opravný prostriedok (dovolanie) spôsobilý zabezpečiť ochranu jeho práv, avšak najvyšší súd ho následne odmietne ako neprípustný, je lehota na podanie sťažnosti ustanovená v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde v zásade zachovaná aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu všeobecného súdu (napr. IV. ÚS 481/2011, IV. ÚS 195/2010, III. ÚS 227/2010, I. ÚS 276/2010). Vzhľadom na to sa ústavný súd zaoberal namietaným porušením uvedených základných práv sťažovateľov rozsudkom krajského súdu č. k. 7 Co 307/2016-127 z 12. októbra 2016.

V relevantnej časti odôvodnenia rozsudku č. k. 7 Co 307/2016-127 z 12. októbra 2016 krajský súd uviedol:

„... 5. Záver okresného súdu, že kúpna zmluva uzavretá dňa 25.10.2010 spolu s dodatkom č. 1 zo dňa 16.12.2010, uzavretá medzi predávajúcim – obcou [REDACTED]

██████████ v zastúpení starostu ██████████ a žalovanými v rade 1/,2/ ako kupujúcimi, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k ██████████ trvalé trávnaté porasty o výmere 1.699 m² ██████████, je absolútne neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka, je správny.

6. Krajský súd v súlade s ust. § 387 ods. 2 CSP sa plne stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, na ktoré v dôvodoch svojho rozsudku odkazuje.

7. Na zdôraznenie správnosti rozsudku okresného súdu krajský súd poukazuje na výsledky vykonaného dokazovania, z ktorého jednoznačne vyplýva, že pre platnosť prevodu vlastníckeho práva z majetku obce do vlastníctva fyzických osôb, ak predmetom prevodu bola nehnuteľnosť, bolo potrebné v zmysle § 9 ods. 2 písm. a) zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, schválenie obecného zastupiteľstva obce ██████████. Z výsledkov vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že bývalý starosta obce ██████████ úmyselne pozmenil uznesenie obecného zastupiteľstva obce ██████████ č. 34/2009 zo dňa 16.10.2009, a to takým spôsobom, aby z neho bolo zrejmé, že obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí zo dňa 16.10.2009 súhlas k prevodu - predaja obecného majetku (žalovanej nehnuteľnosti) dala. Z tohto dôvodu Správa katastra v Martine vklad vlastníckeho práva k žalovanej nehnuteľnosti povolila dňa 19.07.2011 pod č. V 4967/10, na základe ktorého žalovaný v rade 1/,2/ sa stali bezpodielovými spoluvlastníkmi predmetnej nehnuteľnosti v podiele 1/1. Taktiež bolo medzi účastníkmi nesporné, že bývalý starosta obce ██████████, za uvedený skutok bol právoplatne odsúdený (bola schválená dohoda o vine a treste) pre prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona (v konaní na Okresnom súde Martin sp. zn. 3T 167/2015) a bol odsúdený k trestu odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, pričom výkon trestu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu 18 mesiacov.

8. Zmluva, ktorá svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu, alebo ho obchádza, alebo sa prieči záujmom spoločnosti, alebo sa prieči dobrým mravom (§ 39 Občianskeho zákonníka) je od začiatku absolútne neplatná; nie je rozhodné, či účastníci o dôvode jej neplatnosti vedeli. Právnymi úkonmi, ktorými sa zákon obchádza – na rozdiel od úkonov zákonu odporujúcich – právne úkony, ktoré síce neodporujú výslovnému zákazu zákona,

ktoré však svojimi dôsledkami smerujú k výsledku zákonu odporujúcemu. Takýmto, podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatným úkonom je i zmluva o prevode nehnuteľného majetku obce, ktorá bola uzavretá bez súhlasu obecného zastupiteľstva, ako vyplýva z ust. § 9 ods. 2 písm. a) zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí. Neobstoí odvolacia námietka žalovaných, že v danom prípade žalobca nie je aktívne legitimovaný, pretože neplatnosť právneho úkonu spôsobil sám a jej neplatnosti sa preto nemôže domáhať ten, kto ho sám spôsobil, poukazujúc na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 281/2005. V citovanom rozsudku sa dovolací súd vyjadruje k jednotlivým skutkovým podstatám neplatnosti právneho úkonu podľa § 39 OZ so záverom, že otázka rozporu právneho úkonu s dobrými mravmi prichádza do úvahy len vtedy, ak sa tento úkon neprieči zákonu alebo zákon neobchádza, pričom okresný súd na takomto závere neplatnosť právneho úkonu neposudzoval.

9. Starosta obce nemôže vytvárať vôľu obce, môže túto vôľu navonok oznamovať a prejavovať. Za zákonom stanovenú podmienku právneho úkonu (*conditio legis*) je potrebné považovať rozhodnutie obecného zastupiteľstva. K vykonaniu vkladu vlastníckeho práva z vlastníctva obce na žalovaných v zmysle § 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka došlo na základe spáchania prečinu bývalým starostom obce [REDAKOVANÉ], ktorý pozmenil úradnú listinu - uznesenie obecného zastupiteľstva, ktoré tvorilo zákonný podklad pre vykonanie vkladu vlastníckeho práva. Nemožno preto z tohto skutkového zistenia vyvodiť, že neplatnosť právneho úkonu spôsobil žalobca. Takto by bolo možné uvažovať len v rovine, ak by obecné zastupiteľstvo ako orgán poverený pri rozhodovaní o obecnom majetku, nesplnil podmienky zákona č. 138/1991 Zb. pri schvaľovaní predaja obecného majetku. V danej veci o nenaplnenie takýchto podmienok nešlo, keďže k prevodu vlastníckeho práva došlo v dôsledku spáchania prečinu starostu obce, ktorý inak oprávnenie na rozhodovanie o prevode vlastníctva k obecnému majetku v zmysle zák. č. 138/1991 Zb. nemal. Z uvedených dôvodov, pokiaľ okresný súd vyhovel žalobnému návrhu na určenie vlastníckeho práva z dôvodu *restitutio in integrum* (navrátenie predchádzajúceho vlastníctva) v dôsledku absolútnej neplatnosti právneho úkonu - uzavretej kúpnej zmluvy medzi žalobcom a žalovanými v rade 1/, 2/ v zmysle § 39

Občianskeho zákonníka, krajský súd v napadnutej časti rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil...“

Na základe citovaného odôvodnenia a prijatých záverov krajského súdu ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa v napadnutom rozsudku č. k. 7 Co 307/2016-127 z 12. októbra 2016 zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal s relevantnými odvolacími námietkami sťažovateľov, s ktorými sa nestotožnil, a preto rozsudok okresného súdu č. k. 11 C 122/2015-84 z 3. mája 2016 vo veci samej potvrdil. Napadnutý postup a rozsudok krajského súdu nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za zjavne neodôvodnený a ani za arbitrárny, t. j. taký, ktorý by bol založený na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení právnych predpisov.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutým rozsudkom krajského súdu č. k. 7 Co 307/2016-127 z 12. októbra 2016 a základnými právami podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, právom podľa čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 14 dohovoru, právom podľa čl. 13 dohovoru a právom podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ktorých porušenie sťažovateľa namietajú, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľov v časti, v ktorej namietali porušenie ich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 14 dohovoru, práva podľa čl. 13 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu č. k. 7 Co 307/2016-127 z 12. októbra 2016 podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 14 dohovoru, práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 150/2017 z 25. októbra 2017

Sťažovatelia v tejto časti sťažnosti predovšetkým namietajú, že najvyšší súd napadnuté rozhodnutie neodôvodnil dostatočným spôsobom a nezaoberal sa všetkými ich námietkami uvedenými v dovolaní proti rozsudku krajského súdu č. k. 7 Co 307/2016-127 z 12. októbra 2016. Podľa názoru sťažovateľov najvyšší súd rozhodol arbitrárne. Závery dovolacieho súdu podľa sťažovateľov nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní a v zistených skutočnostiach. V dôsledku toho malo dôjsť podľa sťažovateľov k porušeniu ich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 14 dohovoru, práva podľa čl. 13 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

V relevantnej časti odôvodnenia uznesenia sp. zn. 7 Cdo 150/2017 z 25. októbra 2017 najvyšší súd uviedol:

«... 10. Podľa presvedčenia žalovaných je ich mimoriadny opravný prostriedok prípustný podľa § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné (proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí), ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné,

zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

11. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

12. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ nemôže byť ani časť rozhodnutia (jeho odôvodnenie), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1 ECdo 10/2014, 3 Cdo 146/2013). Podľa právneho názoru veľkého senátu vyjadreného v rozhodnutí z 19. apríla 2017 sp. zn. 1 VCdo 2/2017 treba pojem „procesný postup“ súdu vykladať takto aj za právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016.

13. Dovolatelia tvrdia, že napadnutý rozsudok je nedostatočne odôvodnený, nepreskúmateľný, založený na nesprávnom právnom názore a že nimi namietaná okolnosť zakladá vadu zmätočnosti. Už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) ale zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná za vlastnosť (vyjadrujúcu stupeň kvality odôvodnenia) rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila (len) tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci (vid' § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) Vada tejto povahy nebola považovaná za dôvod zakladajúci prípustnosť

dovolania. S týmto názorom sa stotožnil aj ústavný súd (I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016).

14. Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá (len) „inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.“, zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Podľa právneho názoru veľkého senátu (viď vyššie uvedené rozhodnutie) sa zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, nedotkli podstaty a zmyslu tohto stanoviska; vzhľadom na to treba predmetné stanovisko považovať za aktuálne a pre súdnu prax použiteľné aj po uvedenom dni.

15. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri *Sutyazhnik proti Rusku*, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (*Ryabykh proti Rusku*, rozsudok z roku 2003). V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd citoval ustanovenia, ktoré aplikoval a z ktorých vyvodil svoje právne závery; uviedol dôvody, pre ktoré sa stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie, uviedol prečo je kúpna zmluva uzavretá dňa 25. októbra 2010 spolu s dodatkom č. 1 zo dňa 16. decembra 2010 absolútne neplatným právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka a prečo treba žalobkyňu považovať za vlastníčku spornej nehnuteľnosti. Je celkom zrejmé, ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol; odôvodnenie jeho rozhodnutia má náležitosti v zmysle § 393 CSP. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa.

16. K ďalšej dovolacej argumentácii, že došlo k omylu pri aplikovaní práva, najvyšší súd uvádza, že už podľa predchádzajúcej úpravy platilo, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (vid' R 54/2012 a 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Po 1. júli 2016 nie je žiadny dôvod pre odklon od vyššie uvedeného chápania dopadu nesprávneho právneho posúdenia veci (nesprávneho vyriešenia niektorej právnej otázky súdom) na možnosť niektorej strany civilného sporového konania uskutočňovať jej patriace procesné oprávnenia. Nesprávne právne posúdenie veci nezakladá teda vadu zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f/ CSP a prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia (vid' R 24/2017).

17. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalovaných je procesne neprípustné; vzhľadom na to ich dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP...»

Na základe citovaného odôvodnenia a prijatých záverov najvyššieho súdu ústavný súd konštatuje, že najvyšší súd sa v napadnutom uznesení sp. zn. 7 Cdo 150/2017 z 25. októbra 2017 zaoberal a ústavne akceptovateľným spôsobom aj vysporiadal s relevantnými dovolacími námietkami sťažovateľov, s ktorými sa nestotožnil, a preto dovolanie sťažovateľov proti rozsudku krajského súdu č. k. 7 Co 307/2016-127 z 12. októbra 2016 odmietol. Napadnuté uznesenie najvyššieho súdu nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za zjavne neodôvodnené a ani za arbitrárne, t. j. také, ktoré by bolo založené na právnych záveroch, ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení právnych predpisov.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že ani medzi napadnutým uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 150/2017 z 25. októbra 2017 a základnými právami podľa

čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, právom podľa čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 14 dohovoru, právom podľa čl. 13 dohovoru a právom podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ktorých porušenie sťažovateľa namietajú, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľov v časti, v ktorej namietali porušenie ich základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 1 a 2 ústavy, práva podľa čl. 6 ods. 1 v spojení s čl. 14 dohovoru, práva podľa čl. 13 dohovoru a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 150/2017 z 25. októbra 2017 podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti neprichádzalo už do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľov uplatnených v petite sťažnosti (zrušenie napadnutého rozsudku krajského súdu č. k. 7 Co 307/2016-127 z 12. októbra 2016 a uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 7 Cdo 150/2017 z 25. októbra 2017, vrátenie veci na ďalšie konanie a priznanie primeraného finančného zadost'učinenia a náhrady trov konania).

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. februára 2018